

ETELÄ-POHJANMAAN SONet BOTNIA:n ALUEELLINEN OHJAUSRYHMÄ**AIKA:** maanantaina 24.8.2020, klo 11.30 -13.30**PAIKKA:** Frami F, F120 –tila sekä mahdollisuus Teams-kokoukseen**Harri Jokiranta**, ohjausryhmän pj.**Jäsen:****Anneli Saarinen**~~Harri Lintala~~~~Tiina Perä~~**Eija Ala-Toppari-Peltola**~~Jutta Paavola~~**Elise Lepistö****Merja Latvala****Tytti Luoto (poistui klo 12.41)****Johanna Lamminen****Sirpa Tuomela-Jaskari****Eija Liikamaa****Esko Kiviniitty****Päivi Rinne****Tuula Kostiainen**~~Marko Rossinen~~**Jarmo Vesa (poistui klo 12.38)**~~Heidi Pakkala (1.6.2020 alkaen)~~~~Anne-Mari Lahdensuo~~**Arto Rautajoki****Auli Romppainen** (esittelijä, sihteeri)**Varajäsen:**~~Terhi Järvi~~~~(Katri Nikkola, virkavapaa) Johanna Koivuniemi~~~~Heidi Piirto~~~~(Anna Ruokoja) Petta Porke~~~~Tanja Penninkangas~~~~Anne Alavillamo~~~~Tarja Seppälä~~~~Sinikka Volante~~**Satu Ylinen**~~Jari Iso-Koivisto~~~~Riitta Vatanen~~**Tarja Tenkula** (1.8.2020 alkaen)**ASIAT:**

- 1§ Kokouksen avaus
- 2§ Läsäolijat sekä alueellisen ohjausryhmän jäsenten ja varajäsenten vaihdokset
- 3§ Esityslistan hyväksyminen
- 4§ Pöytäkirjan tarkistaminen
- 5§ SONet BOTNIA:n ajankohtaista: alueellinen kehittäminen ja syksyn 2020 muu toiminta
- 6§ Sosiaalityöntekijät ja sosiaaliohjaajat; kartoitus keväältä 2020
- 7§ Hanketilanne yleisesti
- 8§ Sote –maakuntauudistus ja TKI-kehittäminen
- 9§ Sosiaaliasiamestoinnin valmistelu SONet BOTNIA:n uudeksi toimintamuodoksi
- 10§ Tiedotettavat asiat
- 11§ Seuraavat kokousajankohdat
- 12§ Kokouksen päättäminen

1§ Kokouksen avaus

SONet BOTNIAn alueellisen ohjausryhmän puheenjohtaja Harri Jokiranta avasi kokouksen klo 12.35.

2§ Läsnäolijat sekä alueellisen ohjausryhmän jäsenten ja varajäsenten vaihdokset

Todettiin läsnä- ja poissaolijat. Alueellisessa ohjausryhmätyöskentelyssä huomioidaan seuraavat henkilövaihdokset:

- Heidi Pakkala (Eskoo) varsinaisena jäsenenä 6/2020 alkaen.
- Petta Porko (Lapua) Johanna Lammisen varajäsenenä 6/2020 alkaen.
- Tarja Tenkula (Aksila) Anne-Mari Lahdensuon (Aksila) varajäsenenä 8/2020 alkaen.

Esitys: Merkitään tiedoksi tiedossa olevat SONet BOTNIAn alueellisen ohjausryhmän jäsenvaihdokset. Tämän lisäksi esitetään, että:

- Eskoo nimeää Heidi Pakkalan varajäsenen
- KuusSote nimeää Jutta Paavolalle varajäsenen
- Ilmajoen sosiaalihoitajan Tytti Luodon siirtyessä 1.9.2020 Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusohjelman hankepäälliköksi esitetään, että Ilmajoki nimeää hänen tilalleen SONet BOTNIAn alueelliseen ohjausryhmään jäsenen ja varajäsenen. Esitetään kuitenkin, että Tytti Luoto jatkaa uuden tehtävän myötä edelleen alueellisen ohjausryhmän jäsenenä.

Päätös: Merkitään tiedoksi tiedossa olevat SONet BOTNIAn alueellisen ohjausryhmän jäsenvaihdokset. Pyydetään Eskoota ja KuusSotea nimeämään varajäsenet sekä Ilmajoen kuntaa nimeämään varsinaisen ja varajäsenen 1.9.2020 alkaen SONet BOTNIAn alueelliseen ohjausryhmään. Tytti Luoto jatkaa Tulevaisuuden sote-ohjelman hankepäällikön roolissa SONet BOTNIAn ohjausryhmän jäsenenä.

3§ Esityslistan hyväksyminen

Esityslista on lähetetty sähköpostitse liitteineen 17.8.2020. Hyväksytään esityslista.

Päätös: Hyväksyttiin esityslista.

4§ Pöytäkirjan tarkistaminen

Edellisen kokouksen (1.6.2020) pöytäkirja/kokousmuistio on lähetetty 10.6.2020 ohjausryhmän varsinaiselle ja varajäsenille sähköpostitse sekä pyydetty mahdolliset muutokset/korjaukset maanantaiaamuun 17.6.2020 mennessä.

Esitys: Koska esitettyyn päivämäärään (17.6.2020) mennessä ei ole tullut huomautuksia/korjauksia/muutoksia kokouspöytäkirjaan, voidaan katsoa kokouspöytäkirja hyväksytyksi. Hyväksytään edellisen 1.6.2020 kokouksen kokouspöytäkirja.

Päätös: Hyväksyttiin edellisen kokouksen (1.6.2020) kokouspöytäkirja.

5§ SONet BOTNIAn ajankohtaista: alueellinen kehittäminen ja syksyn 2020 muu toiminta

Vs. kehittämissuunnittelija Auli Romppainen tiedottaa lyhyesti SONet BOTNIAn Etelä-Pohjanmaan ajankohtaisista asioista. Informoidaan myös osaamiskeskuksen syksyn toiminnasta. Kehitysjohtaja Arto Rautajoki kertoo SONet BOTNIAn muusta ajankohtaisesta toiminnasta.

Vs. kehittämissuunnittelija Auli Romppainen kertoi edellisen kokouksen (1.6.2020) jälkeen työn keskittyneen perustyon eteenpäin saattamiseen. Substanssin osalta verkostot ovat jatkaneet toimintaa, sosiaaliasiamiestoiminnan suunnittelu on syventynyt sekä Ketjulähettetoiminnan toimintasuunnitelman tekeminen Aksilan ja SONet BOTNIAn kesken. SONet BOTNIA on mukana Suuntima –työkalun sisällöllisessä kehittämistoiminnassa mukana yhdessä Pirkanmaan perusterveydenhuollon yksikön, Pikassoksen ja Kosken kanssa. Työryhmä tuo Suuntimaan kysymykset sosiaalihuollon näkökulmasta eri palvelutehtävät huomioiden ja synkronoiden. Tiedontuotannon osalta saatettiin loppuun sosiaalityöntekijöiden ja sosiaaliohjaajien kartoitus sekä keskitytty monialaisen lastensuojeluhankkeen täsmentämiseen huomioiden kuntayhteistyö. Vs. kehittämissuunnittelija on omalta työajaltaan koonnut ja kirjoittanut auki toimintakertomusta sekä päivittänyt SONet BOTNIAn nettisivuja.

Syksyn suunnitelmat etenevät toimintasuunnitelman mukaisesti kaikissa teemakokonaisuuksissa. Ne painottuvat kuitenkin sosiaalihuollon käytännönläheinen kehittämiseen ja osaamisen uudistamiseen (mm. verkostojen

fasilitoinnin ja tukemisen kautta sekä huomioiden uudet toimintamuodot), sosiaalihuollon alueelliseen tiedontuotantoon ja tiedonhallinnan kehittämiseen (mm. tutkimukselliset iltapäivät ja teemalliset työpajat, Suuntiman kehittämistyöhön sosiaalialan kysymyksiin liittyen) sekä digitaalisuuden hyödyntämiseen sosiaalityössä ja sosiaalipalvelujen kehittämisessä (mm. Kansa-koulu III-hankkeen ja sähköisten sosiaalipalvelujen ja sosiaalityön digitaalaisuudet).

Kehitysjohtaja Arto Rautajoki kertoi SONet BOTNIA:n yleisestä kehittämisestä syksyllä 2020. Osaamiskeskuksessa hahmotetaan syksyn 2020 aikana alueellisessa ohjausryhmässä, SONet BOTNIA:n tiimissä sekä johtoryhmätasolla toimintasuunnitelmakautta 2021-2022. SONet BOTNIA:lla on vahva profiili lastensuojelutyössä, monialaisessa lapsiperhepalvelujen kehittämisessä, aikuissosiaalityössä ja tiedontuotannon kehittämisessä. Johtoryhmän kokouksessa nousi esille useita eri näkökulmia - substanssin osalta esim. vammaissosiaalityö ja gerontologinen sosiaalityö painopisteenä. Kuitenkin johtoryhmässä todettiin, että pienillä resursseilla ei ole syytä kovin montaa painopistettä ottaa kehittämisen painopisteeksi. Johtoryhmän ja alueellisten ohjausryhmien kehittämispäivä on tulossa 27.11.2020, jolloin tarkennuksia ja painopisteitä uuteen toimintasuunnitelmaan kootaan.

Pohjalaismaakuntien hyvinvointibarometri 2021 –työskentely on tarjouspyyntövaiheessa. SeAMKilla on päätoiteuttajan rooli. SONet BOTNIA on mukana tuomassa sosiaalisen näkökulmaa sekä fasilitoimassa hyvinvointibarometrin julkaisuun liittyviä työpajoja. Kun sote-maakuntaa kohti ollaan menossa, sote-yhteensovittamisen valmistelu alkaa TKI-rakenteiden yhteistyössä (mm. sosiaalihuollon järjestämissuunnitelma, tiedontuotanto ja tiedolla johtaminen, TKI-rakenne). Pohjanmaan maakunnan hyvinvointikuntayhtymän rakentuessa SONet BOTNIA:n perussopimusosapuolen osalta Pohjanmaalla on mahdollisesti tulossa muutos.

Esitys: SONet BOTNIA:n alueellinen kehittämistyö ja syksyn 2020 toiminta sekä muu SONet BOTNIA:n toiminta merkitään tiedoksi.

Keskustelussa nostettiin esille, että SONet BOTNIA:n kehittämistyö syventää Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusohjelman ja Rakenneuudistushankkeita ja kehittämistyön kokonaisuutta, esim. muistipotilaan hoitoketjutyöskentelyä. TKI-kokonaisuudessa on hyvä hyödyntää myös Epanet-korkeakouluverkostoa/Eskoossa toimivaa autismikirjon ja kehitysvammapsykologian professuuria.

Päätös: Merkitään tiedoksi SONet BOTNIA:n alueellinen kehittämistyö ja syksyn 2020 toiminta sekä muu SONet BOTNIA:n toiminta. Merkitään tiedoksi tuleva alueellisten ohjausryhmien ja kehittäjien sekä SONet BOTNIA:n johtoryhmän kehittämispäivä Kokkolassa pe 27.11.2020, klo 10-15 Kokkolassa.

6§ Sosiaalityöntekijät ja sosiaaliohjaajat; kartoitus keväältä 2020

SONet BOTNIA toteutti keväällä 2020 kartoituksen sosiaalityöntekijöiden ja sosiaaliohjaajien mm. määrästä ja riittävydestä Tulevaisuuden sote-keskusohjelmaa varten ja maakunnan kehittämisen työn tueksi. Kartoitus lähetettiin Etelä-Pohjanmaan kuntien/sote-kuntayhtymien sosiaalijohtajille sekä Isokyrön perusturvajohtajalle, joilta kaikilta saatiin vastaukset (liite 1) ajalla 7.2. - 9.4.2020. Kartoitus kuvaa läpileikkaavasti ajanjaksoa 2-4/2020. Kysymyksen asettelussa oltiin kiinnostuneita mm. sosiaalipalveluiden seitsemässä palvelutehtävässä olevista sosiaalityöntekijöiden ja sosionomien virkojen määrästä ja siitä, kuinka paljon kentällä työskentelevistä on laillistettuja viranhaltijoita. Kysymyksen asettelussa selvitettiin myös sitä, oliko virkoja ollut auki vastaamista edeltävänä 3 kuukauden aikana ja kuinka kauan. Tämän lisäksi selvitettiin sosiaalijohtajien näkemyksiä sosiaalityöntekijöiden ja sosionomien riittävydestä suhteessa palvelutarpeisiin ja asiakasmääriin sekä sosiaalityöntekijöiden veto- ja pitovoimatekijöitä. Sosiaalijohtajat kertoivat myös ajatuksiaan sosiaalihuollon henkilöstön riittävydestä tulevaisuuden sote-keskuksessa.

Kartoituksessa nousi esille, että Etelä-Pohjanmaalla sosiaalipalveluiden seitsemässä (7) palvelutehtävässä oli **sosiaalityöntekijöiden virkoja kartoitusvaiheessa** yhteensä: *johtava sosiaalityöntekijä*: 15 kpl; *sosiaalityöntekijä*: 105,5 kpl. Kartoitusaikana maakunnassa oli vaje 32 sosiaalityöntekijästä, joskin lähes kaikissa viroissa oli sijaispäteviä. **Sosiaaliohjaajan virkoja** oli maakunnassa yhteensä 104 kpl ja vajetta ei juuri ollut. Vastaajat kommentoivat sosiaalityöntekijöiden virkoja myös pääosin olevan riittävästi, kun virat vain saadaan täytetyksi ja saadaan pätevät työntekijät. Pätevien sosiaalityöntekijöiden vajeen sosiaalijohtajat näkivät johtuvan mm. siitä, ettei koulutettuja sosiaalityöntekijöitä ole työmarkkinoilla, sosiaalityöntekijän palkka on pieni tai koulutetut sosiaalityöntekijät poistuvat alalta. Etelä-Pohjanmaalla myös etäisyydet vaikuttava tai kunnat ovat suhteellisen pieniä. Kartoituksessa oltiin kiinnostuneita myös sosiaalityöntekijöiden veto- ja pitovoimatekijöistä sekä sosiaalihuollon henkilöstön riittävydestä tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskuksessa. Seuraavassa kooste sosiaalityöntekijöiden viroista:

Palvelutehtävä	Sos.tt virkoja	joissa laillistettuja	Vaje
Ikäihmiset	1	0	1
Lapsiperhepalvelut	24,5	17,5	-7
Lastensuojelu	44,5	32,5	-12
Perheoikeudelliset	8,5	5,5	-3
Päihdepalvelut	3	2	-1
Työikäiset	13	9	-4
Vammaispalvelut	11	7	-4
Yhteensä	105,5	73,5	-32 sos.tt. vaje

- Laillistetut sosiaalityöntekijät:
 - Eniten laillistettuja Lapua (kaikki palvelutehtävät) ja Isokyrö (kaikki)
 - Sijaispäteivät lähes kaikissa, missä ei laillistettuja. Johtavat paikkaavat myös vajetta
- Avoinna olleet virat (ollut auki 3 kk aikana ennen kyselyyn vastaamista)
 - Järvi-Pohjanmaa, Seinäjoki: lape, lastensuojelu
 - Kaksineuvoinen: lastensuojelu sekä päihde/työikäiset
 - JIKKy: perheoikeudellinen, vammaispalvelut
 - LLKY: lastensuojelu
 - Isokyrö: lape

Esitys: Käydään keskustelu sosiaalityöntekijöihin ja sosiaaliohjaajien kartoituksessa tulleista nostoista ja pohditaan kartoituksen hyödynnettävyyttä. Merkitään tiedoksi.

Keskustelussa todettiin sosiaalityöntekijöistä olevan krooninen pula ja pohdittiin mahdollisuutta räätälöidä sosiaalityön opetusta tarpeisiin vastaavaksi. Todettiin, ettei pikakoulutusta sosiaalityöhön ole olemassa, tosin korkeakoulut ovat saaneet muutamia lisäaloituspaikkoja ns. Korona-lisällä. Seinäjoella on Tampereen yliopisto mahdollistanut jo kauan sosiaalityön aineopintojen suorittamisen. OKM:n rahoituksen turvin Seinäjoella käynnistyy ensi syksynä maisteriopinnot mukaan lukien pro gradu-ryhmä. Seinäjoen ammattikorkeakoulussa on toteutettu sosiaalialan tehtäväraakennehanke (liite 2). Selvityksessä ilmeni mm. se, että kunnat tekivät tehtäväkohtaisia ratkaisuja, haettiin myös uusia malleja toteuttaa sosiaalityötä, mutta todeten myös se, että YAMK-tutkinto on käyttämätön voimavara. On myös eroja siitä, millainen opintopolku sosionomeille muodostuu hakeutuessaan yliopistoihin. Todettiin, että kunta/kuntayhtymät ovat joutuneet väliaikaisesti ratkaisemaan sosiaalityöntekijän vajetta muuttamalla virkoja sosiaaliohjaajan viroiksi. Todettiin myös, että kartoitus toimii hyvänä pohjana uuteen maakuntaan siirryttäessä.

Päätös: Merkitään tiedoksi todeten, että kartoitusta hyödynnetään tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskuksen kehittämistyössä ja pienellä hiomisella se voi toimia henkilöstörakenteen seurannan työkaluna.

7§ Hanketilanne yleisesti

Kevään 2020 aikana avautui STM:n valtionavustushakuja eri valtionavustuskohteisiin. Osassa hakuja myös sosiaalialan osaamiskeskuksilla on ollut keskeinen rooli, osassa osaamiskeskus on tehnyt taustoittavaa työtä. Myös ESR-hankkeisiin on valmisteltu hankehakemuksia ja niitä on jo käynnistymässä.

Esitys: Käydään hanketilanne lyhyesti läpi: Sosiaalialan osaamiskeskusten kautta koordinoitujen hankkeiden tilannetta esittelee Arto Rautajoki ja Tytti Luoto esittelee tulevaisuuden sote-keskus-hanketilanteen; Harri Jokiranta Rakenneuudistus-hanketilanteen. Käydään keskustelu hankkeiden keskinäisestä yhteistoiminnasta.

Kehitysjohtaja Arto Rautajoki kertoi SONet BOTNIA:n hankkeiden tuovan noin yhden milj. euroa osaksi SeAMK Oy:tä sekä kertoi hanketilanteesta:

- **Kansakoulu III-hanke** – *Sosiaalihuollon digitaaliset kirjaamisvalmennukset sosiaali- ja terveysministeriön valtion avustushanke (4/2020-12/2021)*. Hankkeen hallinnoijana ja pää toteuttajana on Varsinais-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Vasso Oy. SONet BOTNIA on suurin osatoteuttaja, josta vastaa YTM, sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnan maisteri Päivi Niiranen. Hankkeella on yhteys tulevaisuuden sote-keskusohjelmaan ja rakennehankeeseen.

- **MONNI - Lastensuojelun monialainen kehittäminen Kanta-Hämeessä, Pirkanmaalla ja Etelä-Pohjanmaalla** (2020-2022) –kehittämishanke. Pikassos Oy on hankkeen hallinnoija, jossa SONet BOTNIAlla on osatoteutus. Tulevaisuuden sote-keskusohjelmaan on LAPE-teemojen kautta vahva yhteys. Osaamiskeskukset ovat vastanneet monialaisen lastensuojelun kehittämishankkeen STM:n tarkennuspyyntöön 24.8.2020. Hankkeen rahoitus päätöstyöstä odotetaan.
- **TOP - Tuki oikeasta paikasta Lastensuojelun monialainen kehittäminen Länsi-Suomen alueella** (2020-2022) toimii Pohjanmaan maakunnassa. Hanketta hallinnoi Vasso Oy, SONet BOTNIA toimii osatoteuttajana.
- **Sosiaalityön VTR-tutkimushanke:** sosiaalityön painoalueella SONet BOTNIAlla iso osatoteutus, myös Pesäpuu ry osatoteuttajana
- **Elämässä eteenpäin - Covid 19 tuottama arki ja lastensuojelun jälkihuollon yhteiskehittäminen** on ESR-kehittämishanke (8/2020-12/2022), jossa THL on päätoteuttajana ja SONet BOTNIAlla iso osatoteutus, kuten myös Pesäpuu ry:lä.

Ohjausryhmän puheenjohtaja Harri Jokiranta kertoi, että Seinäjoen kaupungin hallinnoimaan **Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusohjelman** (1.9.2020-31.12.2022; 2,8 milj. €) hankepäälliköksi on valittu Tytti Luoto ja hanketyöntekijöiksi Tuula Peltoniemi (kansallisen tason järjestöosaaja ja osallisuus vahvaa), Anna Nurmela Aksilasta (THL:n verkostot), Mari Vuorenmäki sairaanhoitopiiriltä (kättilö ja ammattiopettaja) ja Arja Salli (Y-talon johdon sihteeri). Hanketta tullaan projektoimaan eri osiin. Hanketyöntekijät aloittavat 1.9.2020, jolloin perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru vieraillee Etelä-Pohjanmaalla Seinäjoella. Toinen kaupungin hallinnoima hanke tulee olemaan **TOIMEKSI-** työkykyohjelmaan liittyvä hanke, jossa niin ikään Tytti Luoto toimii hankepäällikkönä. Hankkeella vahva yhteys Tulevaisuuden soteen ja liittyy työikäisten palveluihin ja yhteistyöverkostossa ovat mm. TE, Kela, kuntakokeilu) Hankkeet tulevat sijoittumaan näillä näkymin Huhtalantie 10. **Rakenneuudistushanke** (2020-31.12.2021; 3,3 milj. €) sijoittuu taas Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin hallintoon. Hankkeen rekrytoinnit ovat parhaillaan käynnissä.

Keskustelussa nousi esille, että synergiaetuna hankkeissa olisi, että ne sijoittuisivat fyysisesti samaan ympäristöön, esim. Huhtalantie 10. Keskusteltiin lyhyesti myös TKI-yhteistyöstä hankkeiden sekä Aksilan ja SONet BOTNIA:n kesken. On hyvä huomioida se, että 2023 mennessä olisi hyvä olla sovittu TKI yhteistyö ja yhteistoiminta maakunnassa.

Päätös: Merkitään tiedoksi Etelä-Pohjanmaan hanketilanne.

8§ Sote –maakuntauudistus ja TKI-kehittäminen

STM pyytää lausuntoa hallituksen luonnoksesta valtioneuvostolle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskeväksi lainsäädännöksi. Lausuntopyyntö luonnoksesta on ajalla 15.6.-25.9.2020. <https://soteuudistus.fi/lakiluonnos-15.6.2020>

Lakiluonnoksessa sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämisestä ja koordinoinnista sanotaan, että tutkimus ja kehittämistoiminnasta (Lakiluonnos, §30) Sote-maakunta vastaa alueensa sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämisestä valtakunnallisten tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi sote-maakunta koordinoi ja ohjaa palvelutuotannossa tapahtuvaa integroitua kehittämistyötä sekä tukee kuntia hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvässä kehittämistyössä.

Kuitenkaan tutkimusta ja kehittämistä koskevia pykäläiä tai siihen liittyvää rakennetta ei tule lausunnolle tässä järjestämisalakiesityksessä. Sosiaali- ja terveysministeriön tarkoitus on, että vasta järjestämislain hyväksynnän jälkeen myös TKI-toiminta tulee valmisteluun. Sosiaali- ja terveysministeriön mukaan TKI-toiminnan valmisteluun tulee oma erillinen työryhmä ja sosiaalialan osaamiskeskusneuvottelukunta antaa tarvittaessa tukea sosiaalihuollon näkökulmasta. Kuitenkin **vaikuttamisen paikka** on myös järjestämislaista annettavien lausuntojen yhteydessä, jossa sekä kuntien että sosiaalialan osaamiskeskusten toivotaan nostavan tutkimus- ja kehittämisenäkökulmaa esiin. Myös resurssien esillä pitäminen on edelleen osaamiskeskusten toiminnan näkökulmasta tärkeää.

Esitys: Kehitysjohtaja Arto Rautajoki alustaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistuksessa olevaa tutkimus- ja kehittämistoimintaa SONet BOTNIA:n johtoryhmän kokouksessa 14.8.2020 käydyin keskustelun pohjalta. Käydään keskustelu alueellisessa ohjausryhmässä, miten järjestämislaista annettavien lausuntojen yhteydessä voitaisiin nostaa esiin tutkimus- ja kehittämistoiminnan ja -rakenteiden tarvetta sekä vaikuttaa kehittämistoiminnan ja tutkimuksen näkökulmasta tulevaan sosiaali- ja terveysterveyspalvelu-uudistukseen.

Keskustelu: Seinäjoen kaupunki on valmistellut tähän lakiluonnoksen kohtaan lausuntoa, jonka Harri Jokiranta ohjausryhmän pyynnöstä esitti läsnäolijoille. Keskustelussa korostettiin, että nyt on vaikuttamisen paikka ja usean kunnan/kuntayhtymän lausunnon antaminen TKI-kohtaan erityisen tärkeää. Keskustelussa nousi esille myös Anu Muurin tekemä selvitys TKI-kokonaisuudesta rakenteineen niin ERVA-tasolla kuin sittemmin YTA-alueen keskustelut maakunnallisen tason TKI- ja rakenteista.

Päätös: Merkitään tiedoksi. Lakiluonnoksen lausuntopyyntö/-pohja löytyy [täältä](#). SONet BOTNIA lähettää Seinäjoen kaupungin tekemän lausunnon ohjausryhmän jäsenille, jota voi soveltaa tai mallintaa.

9§ Sosiaaliasiamiestoiminnan valmistelu SONet BOTNIA:n uudeksi toimintamuodoksi

Pykälän käsittely:

- *SeAMK:n soster. yksikön johtaja Päivi Rinne poistui 9§-käsittelyn ajaksi*
- *Ohjausryhmän pj. Harri Jokiranta poistui 9§-käsittelyn ajaksi*

Sosiaalipalvelujohtaja Sirpa Tuomela-Jaskari toimi 9§:n käsittelyajan puheenjohtajana.

Etelä-Pohjanmaan alueen kunnat esittivät toiveensa keväällä 2020, että sosiaalialan osaamiskeskus SONet BOTNIA (SeAMK Oy), ottaisi jatkossa sosiaaliasiamiestoiminnan järjestääkseen alueensa kunnille. SONet BOTNIA:n johtoryhmä hyväksyi kokouksessaan 29.5.2020 (3 §) työsuunnitelman sosiaaliasiamiestoiminnan valmistelusta. Sosiaaliasiamiestoiminnan selvitysprosessi on edennyt/etenee ajalla 5-9/2020 seuraavasti:

- taustaselvitykset kevään aikana 4-5/2020 tiiviisti SONet BOTNIA:n ja ESKO:n kesken
- EP:n sosiaalijohdon sisällöllinen kuuleminen 5.6.2020, jossa kartoitettiin sisällölliset tarpeet, odotukset ja toiveet sosiaaliasiamiestoiminnasta SONet BOTNIA:lle *asiakastyöhön, kuntien palvelutoiminnan yhteistyöhön ja yhteydenpitoon kuntien kanssa, päätöksenteon tukeen ja verkosto- ja vaikuttamistyöhön.*
- SONet BOTNIA:n johtoryhmässä asiaa käsitelty 3.4.2020, 29.5.2020 ja 14.8.2020
- neuvotteluja, täsmennyksiä SONet BOTNIA ja SeAMK aikavälillä 5-8/2020
- SeAMK:n hallituksen käsittely 25.8.2020
- sopimusten valmistelu kunta-/kuntayhtymäpohjaisesti 9/2020
- rekrytointi 10-11/2020
- perehdytys 12/2020
- toiminnan aloittaminen 1/2021

Seinäjoen Ammattikorkeakoulu on pyytänyt sekä Opetus- ja kulttuuriministeriöltä että Sosiaali- ja terveysministeriöltä lausuntoa suunnitelmaan ottaa sosiaaliasiamiestoiminta SeAMK Oy:n toiminnaksi. Lausunnot ovat olleet esityslistan liitteinä. Näiden lausuntojen pohjalta SeAMK toteaa, että sosiaaliasiamiestoiminta on asiantuntijatyötä, joka liitetään osaksi sosiaalialan osaamiskeskus SONet BOTNIA:n toiminnan kokonaisuuteen ja jossa kunnat maksavat sosiaaliasiamiestoiminnan kustannukset.

Sosiaaliasiamiestoiminnasta on tehty yhdessä SeAMK:n sosiaali- ja terveysalan yksin ydinjohdon kanssa riskianalyysi (mm. taloudellinen, verotuksellinen, oikeudellinen sekä maine), tarkasteltu asiaa myös mahdollisuuksien näkökulmasta. Sosiaaliasiamiespalvelun positioksi osaamiskeskuksessa todettiin yksilötyö, päätöksenteon tuki, verkostoyhteistyö ja TKI-toiminta. Tilaratkaisut selviävät syksyn aikana ja SeAMK on esittänyt esteettömiä tiloja ns. Vanhan sairaalan tiloista.

Sosiaaliasiamiehen sijaistamisvaihtoehdot vaativat vielä selvittelyä. Kustannukset sosiaaliasiamiestoiminnasta on laadittu sekä ilman sijaistamiskustannuksia että sijaistamiskustannusten kanssa, jotka ovat olleet esityslistan liitteinä. Käytännössä liikkumavara talouden kustannuksissa on pieni (palkkakustannuksissa). Sijaisjärjestelyt tuovat haasteen, koska OKM asettaa rajat mm. siten, ettei voida hyödyntää SeAMK:n laillistettuja sosiaalityöntekijä-pohjaisia opettajia. Vaihtoehtoina pohdittu mm. että sosiaaliasiamiehet voisivat sijaita toisiaan, SONet BOTNIA:n laillistettuja sosiaalityöntekijät voisivat toimia sijaisena tai sijaiset hankittaisiin kunnilta. Pohdinnassa on ollut myös sosiaaliasiamiehen tehtävään tarvittava kelpoisuusvaatimus vrt. työtehtävän sisältö.

Tällä hetkellä valmistellaan SeAMK:n kanssa yhteistyönä sopimus pohjaa. Tarkoituksena on järjestää alkusyksystä joko Teams tapaaminen tai fyysinen tapaaminen asian tiimoilta.

Esitys: SONet BOTNIA:n johtoryhmä (kokous 14.8.2020, 5§) esitti SeAMK Oy:n hallitukselle, että se ottaa sosiaaliasiamiestoiminnan SONet BOTNIA:n toimintamuodoksi 1.1.2021 alkaen. Tarkemmat sopimusneuvottelut

käydään Etelä-Pohjanmaan kuntien kanssa syyskuussa. Kootaan ohjausryhmän kokouksessa yhteenveto kuntien/kuntayhtymien syyskuun kokouksista, jolloin tarvittavat asiakirjat ovat esitettävissä päätöksentekoli-
missä alueen kunnissa ja kuntayhtymissä. Merkitään sosiaaliasiamiestoiminnan valmistelu ja toiminnan taustat sekä kustannuslaskelma tiedoksi.

Keskustelussa pohdittiin sosiaaliasiamiestoiminnan mahdollista eettisyyttä (eturistiriita, esteellisyys) tilanteissa, jos sosiaaliasiamiehen eräs tehtävä on auttaa kuntia päätöksenteossa:

- jos kunnat konsultoivat sosiaaliasiamiestä (esim. päätöksenteon tueksi konsultoivat sosiaaliasiamiestä)
- jos kunnilta hankitaan sosiaaliasiamiehen sijaispalvelut

Sosiaalialan osaamiskeskuksilla on valtakunnallinen sosiaaliasiamiesten verkosto, jota konsultoidaan periaatteella - se kuka osaa tietyn asian parhaiten, antaa vastauksen. Ehdotettiin, että SONet BOTNIA tekee §-pohjallain päätöksentekoon kuntiin/kuntayhtymiin.

Päätös: Merkitään tiedoksi sosiaaliasiamiestoiminnan valmistelutilanne. SONet BOTNIA järjestää tilaisuuden/tapaamisen (joko Teams tai fyysinen) kuntien kanssa sekä lähettää kunnille/kuntayhtymille §-ehdotuksen ja tiedotepaketin paikallista päätöksentekoa varten.

10§ Tiedotettavat asiat

Lausunnot:

- Nyt lausuttavana sisällöllisesti ovat lapsiperheiden-, työikäisten- ja iäkkäiden palvelujen asiakirjarakenteet. Käynnissä on myös lastensuojelun asiakirjarakenteiden tekninen kuulemiskierros. **Palautetta molempiin kokonaisuuksiin voi antaa 31.8.2020 saakka.**
- [Lausuntopyyntö](#) luonnoksesta valtioneuvoston sote-uudistusta koskevaksi hallituksen esitykseksi 15.6.-25.9.2020.

Sosiaaliturvauudistukseen liittyvät tapahtumat:

- **31.8.2020 (ma): ”Poikkeukselliset ajat ja muuttuva sosiaaliturva”.** Keskustelutilaisuus sosiaaliturvakomitean 1. työpäpaperin tiimoilta. Puhujina työpäpaperin kirjoittaja, ohjelmajohtaja Olli Kangas (Strategisen tutkimuksen neuvosto, Suomen akatemia), emeritusarkkipiispa Kari Mäkinen sekä yleisen valtio-opin dosentti ja BIBU-tutkimushankkeen työpaketin johtaja Hanna Wass.
- **21.9.2020 (ma): ”Vahvuudet ja varjopuolet - suomalaisen sosiaaliturvan säilyttämisen arvoiset asiat ja keskeiset ongelmat”**, yhteistyössä Helsingin yliopiston Tiedekulman kanssa. Puhujat: Mats Brommels, Kari Välimäki, Osmo Soininvaara, Asmo Maanselkä, Osmo Kontula, Antti Kauhanen, Elli Aaltonen ja Johanna Perkiö. Kommentaattoreina mm. Olli Kangas. Tapahtumat toteutetaan suorana verkkolähetyksenä, joka on mahdollista katsoa myös jälkikäteen tallenteena. Linkit videolähetyksiin julkaistaan ennen tapahtumia <https://stm.fi/sosiaaliturvauudistus> -sivulla.

Kansalliset tapahtumat:

- **20.08.2020 (to): ”Lapsen kohtaaminen sijaishuollon valvonnan keskiöön”** – Kysy ja kuuntele –hankkeen webinaari. Ilmoittautuminen 18.8.2020 mennessä.
- **1.9.2020 (ti): ”Sote-maakuntakierros Etelä-Pohjanmaalla”** – ministeri Kiurun vierailu Seinäjoella
- **3.9.2020 (to): ”Maakunnallistuvat vammaispalvelut verkosto”** Ilmoittautuminen 31.8.2020 mennessä
- **2.11.2020 (ma): ”Kuka kuulee mua”** – Lapsen kuuleminen väkivaltaa tai sen uhkaa sisältävissä ero- tai huoltoriidassa. Ilmoittautuminen 15.10.2020 mennessä
- **26.11.2020 (to): ”Valtakunnallinen perhekeskuskonferenssi”**

Alueelliset tapahtumat:

- **23.10.2020 (pe): ”Ikkunoita tukiperhetoimintaan”** Pelastakaa Lapset järjestää Anja Mäntylän saamalla rahoituksella tilaisuuden tukiperhetyöstä vastaaville työntekijöille (kunnat, kuntayhtymät ja järjestöt) sekä tukiperheille. Tilaisuuden alustajat: Anu-Riina Svenlin (YTT, yliopistonopettaja) sekä Tiina Lehto-Lunden (VTT, lehtori, Metropolia Ammattikorkeakoulu). SONet BOTNIA on mukana tapahtumassa.
- **4. - 5.11.2020 (ke-to): ”Varjosta suojaan – suojasta elämään - Pienet pohjalaiset mielenterveys- ja päihdepäivät XV”** Kokkolassa, kaupungintalolla. Päivien asiantuntijaluentoja teemoina on mm. lasten ja nuorten turvallinen kasvuympäristö, mielen merkitykset, stigma, huumeet ja niiden saatavuus, mielenterveys- ja päihdetyön kehittäminen. Mukana päivillä on lukuisa joukko mielenkiintoisia asiantuntijapuheenvuoroja. [Ilmoittautuminen 23.10.2020 mennessä.](#) Tilaisuuden [ohjelma.](#)

- **5.11.2020 (to): "Digisosaalityön tulevaisuus".** Etäkatsomo: Seinäjoki Kampustalo C0062 auditorio. Järjestäjinä Pelastakaa Lapset ry ja sosiaalialan osaamiskeskukset yhteistyössä

Muut maakunnalliset tulevat verkostot:

- **3.9.2020 (to):** Maakunnallinen ikäihmisten palveluverkosto (Järvi-Pohjanmaa)
- **16.9.2020 (ke):** Maakunnallinen LAPE yhteistyöryhmän kokous
- **8.10.2020 (to):** Kysy ja kuuntele -koulutuspäivä lastensuojelun ja sosiaalihuollon työntekijöille (Seinäjoki)
- **17.11.2020 (ti):** Maakunnallinen ikäihmisten palveluverkosto (Seinäjoki/ Muistiyhdistys)

Tulevat väitöstilaisuudet:

- YTM Johanna Ranta: sosiaalityön alaan kuuluva väitöskirja *Suhteellinen toimijuus huumeita käyttävien matalan kynnyksen palveluissa: Tutkimus institutionaalisesta vuorovaikutuksesta* tarkastetaan **perjantaina 14.8.2020 klo 12** alkaen Tampereen yliopiston yhteiskuntatieteiden tiedekunnassa. Vastaväittäjät: dosentti **Riitta Granfelt** Y-säätiöstä, kustos: professori **Kirsi Juhila** Yhteiskuntatieteiden tiedekunnasta. Väitöksen seuraaminen mahdollista [etäyhteyden](#) kautta.
- YTM Ritva Ranta: sosiaalipsykologian alaan kuuluva väitöskirja *Ryhmätahto- ja dialoginen johtaminen organisaatioiden kehittämisessä. Onnistuneen kehittämistyön elementit sote-organisaatiossa ja elintarvikeyrityksessä* tarkastetaan **perjantaina 28.8.2020 klo 12.00** alkaen Tampereen yliopiston yhteiskuntatieteiden tiedekunnassa. Vastaväittäjät: dosentti **Tuomo Alasoini** Työterveyslaitokselta, kustos: dosentti **Irmeli Järventie** Yhteiskuntatieteiden tiedekunnasta. Väitöksen seuraaminen mahdollista etäyhteydellä: ritvaranta.com
- VTM Antti Kääriälän väitöskirja *"Always a Step Behind? - Educational and Employment Transitions among Children in Out-of-home Care"* tarkastetaan **torstaina 20.8.2020 kello 14** Helsingin yliopiston valtiotieteellisessä tiedekunnassa. Vastaväittäjät: dosentti **Reija Paananen** Diakonia ammattikorkeakoulusta, ja kustoksena toimii professori **Heikki Hiilamo**. Julkaisu ja luettavissa [E-thesis -palvelussa](#).

Muistutuksena:

- mahdollisuus hakeutua EPSHP:n ketjulähetti -toimintaan www.epshep.fi/ketjulahetti

Esitys: Merkitään tiedoksi.

Päätös: Merkitään muut tiedotettavat asiat tiedoksi.

11§ Seuraavat kokousajankohdat

Alueellisen ohjausryhmän syksyn 2020 kokousajankohdat on päätetty kesäkuulla 2020 ja kokouksista on lähetetty kalenterikutsut varsinaisille jäsenille. Esteen sattuessa varsinainen jäsen kutsuu ja välittää kokousmateriaalit varajäsenelleen tiedoksi. Syksyn 2020 seuraavat kokoukset ovat:

- ~~ma 28.9.2020, klo 11.30-13.30~~
 - Uusi kokousaika vahvistettu ohjausryhmän kokouksen jälkeen eli se on **pe 9.10.2020, klo 9.00-11.00**
- **ma 2.11.2020, klo 11.30-13.30**
- **ma 14.12.2020, klo 11.20-13.30**

12§ Kokouksen päättäminen

Ohjausryhmän puheenjohtaja Harri Jokiranta päätti kokouksen klo 13.24.